Νέες τεχνολογίες, “έξυπνη” εκπαίδευση και ο ρόλος των σχολικών βιβλιοθηκών

Δρ. Πανωραία Γαϊτάνου
rgaitanou@gmail.com

Σκοπός της παρούσας εισήγησης

<u>Η διερεύνηση</u>:

●της σημασίας των **περιβαλλόντων «έξυπνης» μάθησης** για τους μαθητές και τα οφέλη που αποκομίζουν

●του **ρόλου** που μπορεί να διαδραματίσει η **σχολική βιβλιοθήκη**, ώστε να λειτουργήσει ως κέντρο “έξυπνης” μάθησης και πολιτισμού

●του τρόπου με τον οποίο η σχολική βιβλιοθήκη συμβάλλει στη **μεταμόρφωση της διδασκαλίας σε μία ερευνητική διαδικασία** εμπλουτισμένη με τα εφόδια της σύγχρονης τεχνολογίας, επιδρώντας θετικά στη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών μέσω της ορθότερης διαχείρισης της πληροφορίας και των πληροφοριακών πηγών

Συμμετοχικό Δίκτυο και Εκπαίδευση

Ολοένα και συχνότερα παρατηρούμε τη μεγάλη επίδραση που ασκούν οι **νέες τεχνολογίες** στο **χώρο της μάθησης και της εκπαίδευσης**.

Συμμετοχικό Διαδίκτυο και οι Τεχνολογίες Δεύτερης Γενιάς (Web 2.0)

→ με τη μεγάλη **διεισδυτικότητά** τους δεν αφήνουν ανεπηρέαστο τον τομέα της παιδείας

→ **ποικίλα οφέλη**: επίλυση κοινών προβλημάτων, επαγγελματική ανάπτυξη και εκπαίδευση των εκπαιδευόμενων, ενδυνάμωση των συμμετεχόντων, προώθηση της σύγχρονης εκπαιδευτικής έρευνας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, δυνατότητα επικοινωνίας, συνεργασίας, έρευνας και ανάπτυξης με πολύ χαμηλό κόστος (Χατζηπαναγιώτου και Μαρμαρά, 2014)

→ καθιστούν επιτακτική την **ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών**, ώστε να είναι σε θέση να τις χρησιμοποιούν και να απολαμβάνουν τα εκπαιδευτικά πλεονεκτήματα που προσφέρουν στη διδασκαλία, καθώς οδηγούν σε νέες εκπαιδευτικές αναζητήσεις, ανακαλύψεις και ιδέες.

Ρόλος Εκπαιδευτικού

Μεταλλάσσεται !!!!

→ δεν είναι πλέον απλά μεταδότης της γνώσης

→ συντονίζει και διαχειρίζεται τη γνώση

→ οδηγεί τους εκπαιδευόμενους/μαθητές στην ενεργητική μάθηση μέσα από τη συνεχή ανακάλυψη

[πηγή: https://www.tribuneindia.com/news/j-k/teachers-day-learning-first-teaching-later-amid-pandemic-306719]

Περιβάλλοντα “έξυπνης” μάθησης (ΠΕΜ)

<u>Μαθησιακά περιβάλλοντα</u>

●βασίζονται σε νέες τεχνολογίες

- π.χ. παιχνιδοκεντρικές μεθόδους μάθησης (game-based learning)

●έχουν τη δυνατότητα να κάνουν προσαρμογές και να παρέχουν την κατάλληλη υποστήριξη (π.χ. καθοδήγηση, ανατροφοδότηση, υποδείξεις ή εργαλεία) στο σωστό μέρος και την κατάλληλη στιγμή με βάση τις ανάγκες κάθε εκπαιδευόμενου/μαθητή

- μέσω της ανάλυσης των μαθησιακών συμπεριφορών, των επιδόσεών του και των διαδικτυακών και πραγματικών ερμηνευτικών πλαισίων

[Πηγή: https://www.shutterstock.com/search/smart+learning]

Βασικά κριτήρια των ΠΕΜ
(Huang, 2014)

- **Ελάχιστη *επίγνωση πλαισίου* (context-aware)**, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση του μαθητευόμενου ή το πλαίσιο του πραγματικού περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκεται ο μαθητευόμενος
- **Ελάχιστη υποστήριξη του μαθητευόμενου και των διαδικτυακών και πραγματικών πλαισίων του**
- **Ελάχιστη προσαρμοστικότητα στη διεπαφή χρήστη** (π.χ. τρόποι παρουσίασης πληροφοριών), θεματικά πλαίσια για την κάλυψη των προσωπικών παραγόντων (π.χ. μαθησιακές προτιμήσεις) και μαθησιακή κατάσταση (π.χ. μαθησιακές επιδόσεις)

Λεπτομερέστερη περιγραφή των βασικών κριτηρίων των ΠΕΜ
(Yang et al, 2008)

- **Κινητικότητα**: οι μαθητευόμενοι μετακινούνται από μια θέση σε μια άλλη.
- **Επίγνωση τοποθεσίας** των μαθητευόμενων
- **Διαλειτουργικότητα**: μεταξύ διαφορετικών προτύπων πόρων μάθησης, υπηρεσιών και πλατφορμών
- **Απρόσκοπτη λειτουργία:** παροχή διαρκών συνεδριών εξυπηρέτησης υπό οποιαδήποτε σύνδεση με οποιαδήποτε συσκευή
- **Επίγνωση κατάστασης**: ανίχνευση των διαφόρων σεναρίων στα οποία βρίσκονται οι μαθητευόμενοι και η γνώση του τί κάνουν, με ποιον, ποιά ώρα και πού
- **Κοινωνική επίγνωση:** επίγνωση των κοινωνικών σχέσεων των μαθητευόμενων (τι γνωρίζουν; τι κάνουν αυτή τη στιγμή; ποιά είναι η γνώση τους, η ικανότητά τους και η κοινωνική τους εξοικείωση;)
- **Προσαρμοστικότητα**: του εκπαιδευτικού υλικού και των υπηρεσιών ανάλογα με την προσβασιμότητα, τις προτιμήσεις και τις ανάγκες τους σε μια δεδομένη στιγμή.
- **Δυνατότητα διείσδυσης**: παροχή ενός διαισθητικού και διαφανούς τρόπου πρόσβασης σε εκπαιδευτικό υλικό και υπηρεσίες, προβλέποντας τι χρειάζονται οι μαθητευόμενοι πριν ακόμα το εκφράσουν ρητά.

Πλαίσιο ανάλυσης της δημιουργίας ΠΕΜ στο σχολείο

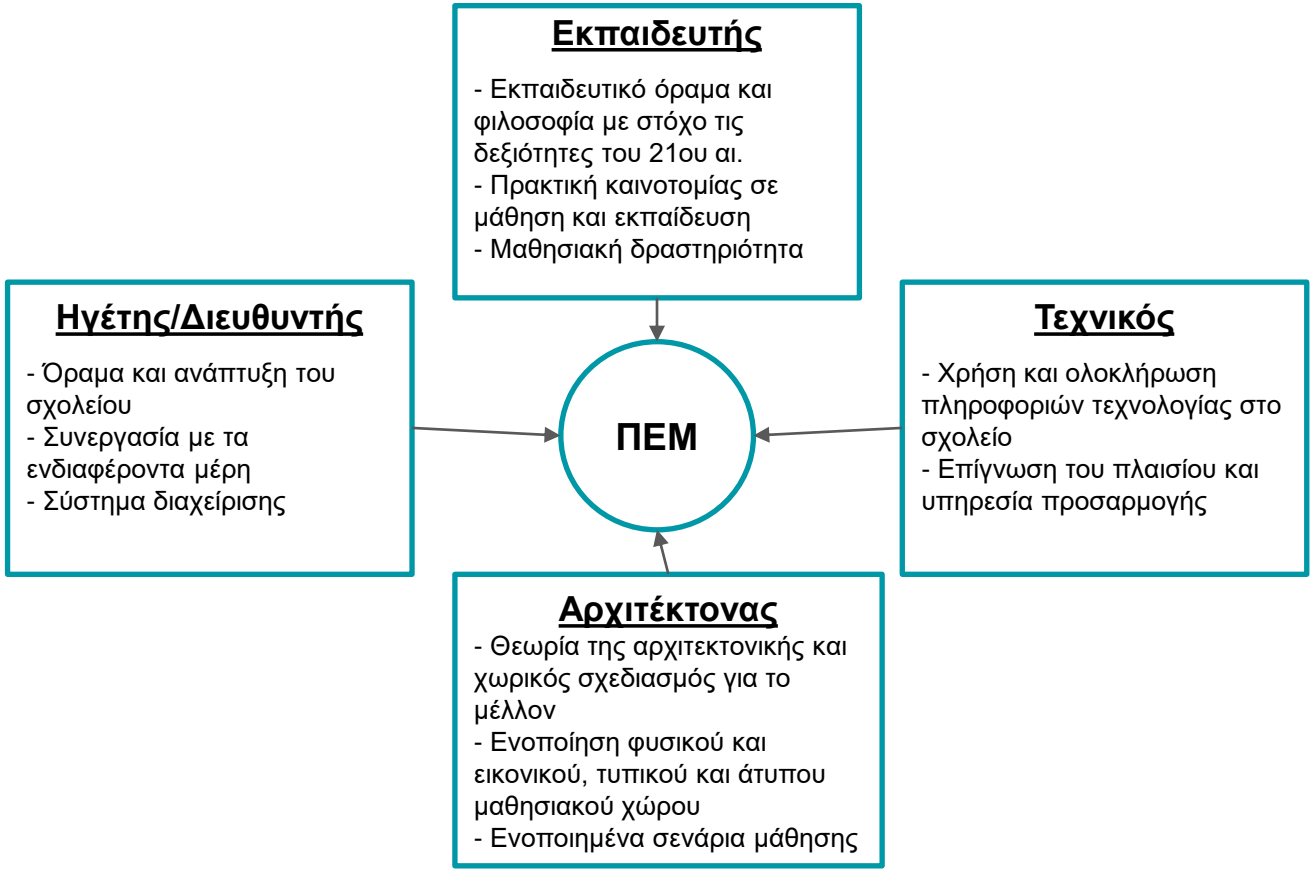

“Έξυπνη” μάθηση και δεξιότητες μαθητών

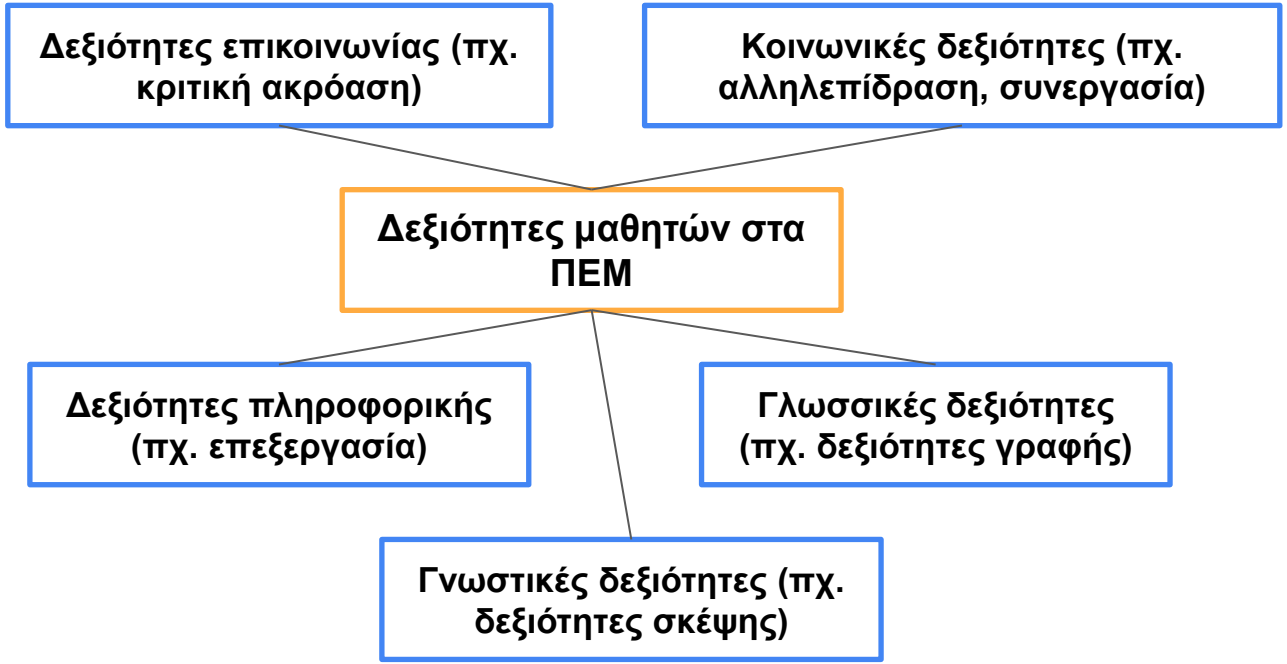

[Klimova, Blanka. (2015). Assessment in Smart Learning Environment – A Case Study Approach. 10.1007/978-3-319-19875-0_2.]

“Έξυπνα” Σχολεία
(Perkins, 1992)

<u>Σημαντικά στοιχεία του “έξυπνου” σχολείου:</u>

- Η **μάθηση** είναι **προϊόν σκέψης** και όλοι οι μαθητές μπορούν να μάθουν να σκέφτονται σωστά.
- Η μάθηση απαιτεί **ουσιαστική και βαθιά κατανόηση,** καθώς και ευέλικτη και ενεργή χρήση της γνώσης.

Σχολική Βιβλιοθήκη

Ως εκπαιδευτικός θεσμός ενισχύει τη σχολική μονάδα.

<u>Αποτελεί καθοριστικό παράγοντα</u>
→ στη διακίνηση της πληροφορίας και της γνώσης
→ στο σχεδιασμό του εκσυγχρονισμού της διδασκαλίας, μέσω της επίδρασής της στα μαθησιακά αποτελέσματα
→ στην ανάπτυξη του πληροφοριακού και τεχνολογικού γραμματισμού των μαθητών, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις εκπαιδευτικές απαιτήσεις τους 21ου αιώνα.

Σκοποί της Σχολικής Βιβλιοθήκης

ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (ΦΕΚ 1784/2003)

1. **Εξυπηρέτηση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών αναγκών της σχολικής κοινότητας** -μαθητές, διδακτικό και βοηθητικό προσωπικό- (ενίσχυση του αναλυτικού προγράμματος σπουδών)
2. **Συγκέντρωση, οργάνωση και απόδοση της γνώσης και της πληροφορίας**
3. **Ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας,** το σχολικό περιβάλλον λειτουργεί ως σημείο πρόσβασης στην πληροφορία και ως εργαστήρι άσκησης στην κριτική σκέψη που απαιτεί η σύγχρονη κοινωνία
4. **Αποκωδικοποίηση των πληροφοριών**, που σήμερα παρέχονται με καταιγιστικούς ρυθμούς.
5. **Συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς**, ώστε να ενσωματώνονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στοχεύουν στο να δώσουν στους μαθητές τη δυνατότητα να εντοπίζουν, να αξιολογούν κριτικά και να χρησιμοποιούν προς όφελος της μόρφωσής τους ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και ιδεών, διευρύνοντας τον ορίζοντα της γνώσης και τη δράση του σχολείου.
6. **Υποστήριξη της προσπάθειας του σχολείου να διαμορφώσει πολίτες που είναι ενήμεροι**, συμμετέχουν στα κοινωνικά δρώμενα και αναπτύσσουν μέσα στο σχολικό περιβάλλον γνώσεις και δεξιότητες που απαιτεί η σύγχρονη κοινωνία.
7. **Μέσο και εργαλείο εξοικείωσης των μαθητών** με τις διαδικασίες ενεργούς αναζήτησης της γνώσης και της πληροφορίας.

Σχολική Βιβλιοθήκη και “έξυπνη” μάθηση

Η **Σχολική Βιβλιοθήκη**
αποτελεί αναπόσπαστο μέσο
της εκπαιδευτικής διαδικασίας

↓

Προωθεί τη μάθηση και λειτουργεί ως εργαλείο
για τους εκπαιδευτικούς, συμβάλλοντας στην
εξέλιξη της εκπαιδευτικής πράξης

↓

Αποτελεί χώρο ενθάρρυνσης της έρευνας
και επίλυσης προβλημάτων

↓

Πώς συνδέεται ο ρόλος της Σχολικής
Βιβλιοθήκης με την “έξυπνη” μάθηση ???

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (1α/5)

❑ Δεξιότητες επικοινωνίας

Κριτική ακρόαση:

→ ακούμε τι λέει ο συνομιλητής και αρχίζουμε να κρίνουμε τις πληροφορίες που λαμβάνουμε ακόμα πριν τελειώσει τις σκέψεις του, τις αξιολογούμε με βάση τις δικές μας εμπειρίες και δίνουμε καλές συμβουλές

Ενεργητική ακρόαση:

→ παρατηρούμε το συνομιλητή, τί εννοεί-τί θέλει να πει, τί βρίσκεται πίσω από τις λέξεις, εμπλεκόμαστε στη συνομιλία, τον «αισθανόμαστε».

→ αποτελεί μια μέθοδο επικοινωνίας και συνέντευξης που εφαρμόζεται είτε σε ομαδικό είτε σε διαπροσωπικό πλαίσιο και έχει στόχο την ενίσχυση και τη διευκόλυνση της προσωπικής επαφής

→ συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και στη σαφέστερη κατανόηση του ομιλητή, προέρχεται από τον χώρο της συμβουλευτικής ψυχολογίας και χρησιμοποιείται πλέον ευρέως όχι μόνο στη συμβουλευτική αλλά, επίσης, κατά κόρον στην εκπαίδευση (Ivey et. al. 1996)

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (1β/5)

❑ Δεξιότητες επικοινωνίας

Οι Βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει στο πλαίσιο εφαρμογής της ενεργητικής ακρόασης στο χώρο της Βιβλιοθήκης

- να διακρίνονται από ενδιαφέρον, φροντίδα, συναισθηματική κατανόηση και σεβασμό για τα μέλη της κοινότητας που εξυπηρετούν, αναπτύσσοντας θετικότερες διαπροσωπικές σχέσεις μαζί τους. *[σύμφωνα και με τα όσα προτείνουν και οι Aspy & Roebuck 1983, Rogers 1983 στο χώρο της εκπαίδευσης]*
- να ακούν με υπομονή τα αιτήματα των μαθητών-μελών, βοηθώντας τους να διατυπώνουν ορθότερα ερωτήματα (μέσω της "παραφραστικής" μεθόδου), με αποτέλεσμα να φτάνουν πιο κοντά στην πληροφορία που πραγματικά αναζητούν και να μην χάνουν χρόνο σε άσκοπες και ατέρμονες αναζητήσεις που πολλές φορές μπορεί και να τους οδηγούν σε αδιέξοδα και να τους αποτρέπουν εντέλει από την ανάκτηση της πληροφορίας.

Με την εφαρμογή των αρχών της ενεργητικής ακρόασης, οι μαθητές:

- ❖ Αυξάνουν τη δημιουργικότητά τους κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους
- ❖ Αναζητούν το χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης ως ένα χώρο μέσα στον οποίο, ενισχύεται η ψυχολογία τους και η αυτοπεποίθησή τους
- ❖ Μέσω της χρήσης εφαρμογών επιλεγμένων παιγνιδιών ξεκουράζονται μεταξύ των ωρών της διδασκαλίας, αποκτώντας παράλληλα διάφορες γνώσεις
- ❖ Αναπτύσσεται ο αυθορμητισμός και η χρήση υψηλών γνωστικών επιπέδων (σκέψη)

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (2α/5)

❑ Κοινωνικές δεξιότητες (πχ. αλληλεπίδραση, συνεργασία)

Με τις κοινωνικές δεξιότητες ενισχύονται:

- Η προσεκτική χρήση των λεκτικών και μη λεκτικών μηνυμάτων
- Οι δεξιότητες διαλόγου
- Η αποδοχή τόσο των θετικών όσο και των αρνητικών στοιχείων της προσωπικότητας ενός ατόμου
- Η ενσυναίσθηση (ανάπτυξη Θεωρίας του Νου)
- Οι δεξιότητες παιχνιδιού και επίλυσης προβλημάτων
- Η ενίσχυση της φαντασίας
- Η διαχείριση θυμού/ ήττας
- Η κατανόηση κοινωνικών κανόνων
- Ο σεβασμός της διαφορετικότητας

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (2β/5)

❑ Κοινωνικές δεξιότητες (πχ. αλληλεπίδραση, συνεργασία)

<u>Δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν μέσα στη Σχολική Βιβλιοθήκη</u>

- *Συζητήσεις* σχετικά με ομαδικές εργασίες
- *Εικονικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα*, μέσα από τα οποία οι βιβλιοθηκονόμοι σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς διοργανώνουν εικονικές επισκέψεις π.χ. σε μουσεία, πινακοθήκες και άλλα πολιτιστικά ιδρύματα.
- *Συνεργασίες των βιβλιοθηκονόμων της Σχολικής Βιβλιοθήκης με άλλες βιβλιοθήκες*, π.χ. τη Δημοτική Βιβλιοθήκη της περιοχής με σκοπό την ανάπτυξη προγραμμάτων που αφορούν τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις της περιοχής
- *Προγράμματα προφορικής ιστορίας* κατά τα οποία γίνεται εκμάθηση της τεχνικής της συνέντευξης, στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών υπάρχει η συνέργεια πολλών και διαφορετικών φορέων.
- *Λογοτεχνικοί κύκλοι (Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών):* η ανάλυση ενός λογοτεχνικού βιβλίου γίνεται πιο απολαυστική στους λογοτεχνικούς κύκλους

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (3/5)

❑ Δεξιότητες πληροφορικής

Αποτελούν σημαντικό κομμάτι του πληροφοριακού γραμματισμού (θα αναφερθεί στη διαφάνεια 19)

Η Σχολική Βιβλιοθήκη:

- έχει τη δυνατότητα να διδάσκει στους μαθητές δεξιότητες πληροφορικής και κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. εφαρμογές Συμμετοχικού Ιστού)
- εισάγει και ενσωματώνει προσεκτικά τις διαθέσιμες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας (π.χ. την υποστήριξη της έρευνας και τη διασφάλιση ότι όλοι οι μαθητές είναι αποτελεσματικοί και ηθικοί χρήστες και παραγωγοί πληροφοριών) (Boelens, 2012).

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (4/5)

❑ Γλωσσικές δεξιότητες

→ Κατατάσσονται σε **δύο διαστάσεις**, στις επιδεξιότητες της **πρόσληψης** και της **παραγωγής**, δηλαδή τη λεκτική ικανότητα και την ικανότητα ανάγνωσης και γραφής.
→ Η αναπτυξη των γλωσσικών δεξιοτητων μπορεί να επηρεάζει την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών (δυσκολίες στον προφορικό λόγο είναι πιθανό να επηρεάσουν κι άλλες πτυχές της ανάπτυξης των παιδιών)

<u>Δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν μέσα στη Σχολική Βιβλιοθήκη</u>

- *Book Clubs*: οι μαθητές μπορούν να συναντιούνται μιά φορά την εβδομάδα με τους βιβλιοθηκονόμους και να συζητάνε διάφορες θεματικές μέσα από διάφορες εκδόσεις, π.χ να συζητάνε ένα βιβλίο που μόλις κυκλοφόρησε ή ένα βιβλίο που κέρδισε κάποιο βραβείο ή διακρίθηκε
- *Ομάδες εργασίας*: σε συνεργασία με τους δασκάλους και τους καθηγητές οι μαθητές μπορούν να κάνουν τις εργασίες τους και να λύνουν διάφορες ασκήσεις, που τους βοηθάνε τόσο στο γραπτό όσο και τον προφορικό λόγο

Σχολική Βιβλιοθήκη και ΠΕΜ - Ενίσχυση δεξιοτήτων μαθητών (5/5)

❑ Γνωστικές δεξιότητες

Η Σχολική Βιβλιοθήκη

- υποστηρίζει και προωθεί τον πληροφοριακό γραμματισμό, από τα πρώτα στάδια της αναζήτησης, της αξιολόγησης και έως το τέλος της επιλογής της κατάλληλης σε κάθε περίπτωση πληροφορίας (Δαρδανός, 2005).
- προωθεί και καλλιεργεί τη συνήθεια για την ανάγνωση βιβλίων, ψυχαγωγεί και αποτελεί μια καλή συντροφιά στον ελεύθερο χρόνο, αναπτύσσει προσωπικότητες που σέβονται και εκτιμούν το περιβάλλον, την ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά (Boelens, 2012).

Η **Σχολική Βιβλιοθήκη**
βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν, να επεξεργαστούν, να αναλύσουν και να εφαρμόσουν τις πληροφορίες.

Ο ρόλος του Σχολικού Βιβλιοθηκονόμου στα ΠΕΜ

Ενισχύεται !!!!!

→ Αναπτύσσει παράλληλα με τους μαθητές τις προσωπικές του δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να παράσχει επαρκείς και ικανοποιητικές υπηρεσίες
→ Οδηγεί τους εκπαιδευόμενους/μαθητές στην ενεργητική μάθηση μέσα από τη συνεχή ανακάλυψη
→ Βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν τη φιλομάθεια και τη φιλαναγνωσία, προσφέροντας παράλληλα ευκαιρίες για προσωπική δημιουργική ανάπτυξη
→ Διεγείρει τη φαντασία και τη δημιουργικότητα των μαθητών

[https://www.atpe.org/en/News/ATPE-Blog/2018/April-2018/Stronger-Together-School-Librarians-and-Teachers]

Συμπεράσματα (1/3)

- Με την έλευση των σύγχρονων τεχνολογιών, τα **περιβάλλοντα μάθησης** αναπτύχθηκαν και έγιναν αρκετά ευέλικτα και αποτελεσματικά, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να έχουν τη δυνατότητα να μαθαίνουν αποτελεσματικά, κάνοντας χρήση “έξυπνων” τεχνολογιών και έχοντας πρόσβαση σε ψηφιακούς πόρους μέσω ασύρματου δικτύου και να εμβυθίζονται τόσο σε εξατομικευμένη όσο και σε απρόσκοπτη μάθηση.

- Το **“έξυπνο” σχολείο**
  - είναι ένα εκπαιδευτικό-μαθησιακό ίδρυμα που βασίζεται στην τεχνολογία και προετοιμάζει τα παιδιά για την Εποχή της Πληροφορίας
  - φέρνει επανάσταση στο παραδοσιακό εκπαιδευτικό σύστημα μέσω της ανάπτυξης μιας ολιστικής προσέγγισης που αφορά στο να παρέχει εκπαίδευσης που βασίζεται σε αξίες και είναι διαθέσιμη σε οποιονδήποτε, οποτεδήποτε και οπουδήποτε
  - η υλοποίηση είναι ένα πολύπλοκο έργο, απαιτεί αλλαγές σε διαδικασίες διδασκαλίας-μάθησης, λειτουργίες διαχείρισης, ανθρωπους, δεξιότητες, και φυσικά την τεχνολογία

Συμπεράσματα (2/3)

- Η **Σχολική Βιβλιοθήκη** μπορεί να θεωρηθεί ένα είδος μεγαλύτερης αίθουσας διδασκαλίας στις περισσότερες σχολικές μονάδες, ενώ οι **σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι** είναι έμπειροι εκπαιδευτές με υψηλή εξειδίκευση που παίζουν σημαντικότατο ρόλο στις διαδικασίες “έξυπνης” μάθησης.

- Οι **σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι συνεργάζονται με τους δασκάλους και τους καθηγητές** για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών, την επαγγελματική ανάπτυξη και τις πρωτοβουλίες γραμματισμού και είναι κρίσιμοι συνεργάτες στην ενσωμάτωση της τεχνολογίας ως εργαλείο για την ενίσχυση της διδασκαλίας και την εμπλοκή των μαθητών.

- Αρκετές έρευνες δείχνουν ότι **οι μαθητές με πρόσβαση σε μια πλήρως στελεχωμένη και χρηματοδοτούμενη σχολική βιβλιοθήκη τα καταφέρνουν καλύτερα ακαδημαϊκά** και κυρίως στις υποχρεωτικές κρατικές εξετάσεις
    - στην **έρευνα των Lance and Kachel (2018)** αναφέρεται ότι οι βιβλιοθήκες μπορούν να αποτελέσουν την ισχυρότερη άμυνα ενάντια στις φτωχές δεξιότητες γραμματισμού

Συμπεράσματα (3/3)

- Χρειάζεται να διερευνήσουμε κατά πόσο η **ελληνική πραγματικότητα** ανταποκρίνεται στους στόχους και τους σκοπούς της “έξυπνης” μάθησης.

- Μπορούν τα **ελληνικά σχολεία** να χαρακτηριστούν ώς **“έξυπνα” σχολεία**; Αν ναι, σε ποιο βαθμό;

- Το σίγουρο είναι ότι εισερχόμαστε σε μια νέα εκπαιδευτική πραγματικότητα, και για αυτό το λόγο καταδεικνύεται η **ανάγκη επανασχεδιασμού των στόχων του εκπαιδευτικού συστήματος**, με τη Σχολική Βιβλιοθήκη ως δυναμικό μοχλό της “έξυπνης” μάθησης.

- **Πρόταση για μελλοντική έρευνα**:
  - Η “έξυπνη” μάθηση μπορεί να οδηγήσει στην επικράτηση του όρου **“έξυπνη” Σχολική Βιβλιοθήκη**???

Ενδεικτικές Αναφορές

- **Βαϊτσάκης, Α. (2010).** Σχολική βιβλιοθήκη: σκοποί και στόχοι, Συνεργασία, αρ. 1, https://lekythos.library.ucy.ac.cy/bitstream/handle/10797/12390/baitsakis.pdf?sequence=2
- **Χατζηπαναγιώτου, Π. & Μαρμαρά, Χ. (2014).** Πρακτικές δικτύωσης σχολείων: τα δίκτυα μάθησης ως μηχανισμός για την ενθάρρυνση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών και διευθυντών. Στο Παπαναούμ, Ζ. & Μ. Λιακοπούλου, (επιμ.). Υποστηρίζοντας την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Εγχειρίδιο Επιμόρφωσης. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 151-160)
- **Tikhomirov V., Dneprovskaya N., Yankovskaya E. (2015).** Three Dimensions of Smart Education. In: L. Uskov V., Howlett R., Jain L. (eds) Smart Education and Smart e-Learning. Smart Innovation, Systems and Technologies, vol 41. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-19875-0_5
- **Hwang, G.J. (2014).** Definition, framework and research issues of smart learning environments –a context-aware ubiquitous learning perspective. Smart Learn. Environ. 1(4), 1–14
- **Perkins, D. N. (1992)**. Smart schools: From training memories to educating minds. Free Press. American Psychological Association
- **Δαρδανός, Γ. (Επιμ.) (2005).** Οι παπαγάλοι δεν διαβάζουν βιβλία. Κείμενα πολιτικής βιβλίου. Αθήνα: Gutenberg.
- **Boelens, H. (2012).** What is a school library?: International Guidelines.International Association of School Librarianship (IASL) https://indianschoollibraryassociation.files.wordpress.com/2012/10/sig-research-school-library-august2012.pdf
- **Klimova, B. (2015).** Assessment in Smart Learning Environment – A Case Study Approach. In Smart Education and Smart e-Learning 10.1007/978-3-319-19875-0_2.
- **Lance and Kachel (2018).** Why school librarians matter: What years of research tell us, https://kappanonline.org/lance-kachel-school-librarians-matter-years-research/

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!!!